

Staatsbosbeheer
T 0592 248 984
www.staatsbosbeheer.nl

Evertsbos

Wandelen door de tijd in een echt Drents bos - 5 km

Nationaal beek- en
esderpenlandship
Drentsche Aa

Wandelen door de tijd in een echt Drents bos

Op het voormalige landgoed Ter Borgh bij Anloo kun je naar hartenlust wandelen, de frisse bosgeur opsnuiven en genieten van de natuur. Maar behalve een ‘gewoon’ wandelbos is het gebied ook een schatkamer van de geschiedenis. Je vindt er de sporen van duizenden jaren menselijke activiteiten. Ook is het een heel afwisselend bos omdat er zoveel verschillende soorten bomen geplant zijn. Vennen en heidevelden voegen extra natuurlijke rijkdom toe. Het Pinetum, een coniferencollectie, ligt ook langs de wandelroute en is zeker een bezoek waard. Een gemarkeerde wandelroute van 5 kilometer voert u langs alle hoogtenpunten.

Starten kan vanaf de parkeerplaats Galgwanderveen aan de Kerkweg net buiten Eext of bij de Parkeerplaats aan de Anderenseweg (tussen Anderen en Anloo). Ook kunt u bij Camping De Hondsrug deze wandelroute starten.

De wandelroute is gemarkeerd met gele paaltjes en is aangegeven op het kaartje. Goede wandelschoenen worden aanbevolen. Honden zijn welkom, mits aangelijnd.

1. IJskrater

Doet dit ven met zijn perfect ronde vorm u denken aan een krater? Dan zit u helemaal goed! Alleen is deze krater niet ontstaan door hitte en vuur maar door kou en ijs. Het is het overblijfsel van een zogenaamde pingo, een vorstheuvel uit de ijstijd. In de huidige poolstreken zijn zulke pingo's nog steeds te zien. Ze worden gevormd door een ondergrondse bel van ijs die de aarde tot een heuvel opdrukt. Toen in onze streken het klimaat weer warmer werd en het ijs smolt, stortte de heuvel in en bleef een met water gevuld gat achter. Kenners spreken van een ‘pingoruïne’.

2. Grafheuvel uit Steentijd

Tegenover het Galgwanderveen ligt één van de prehistorische grafheuvels in dit gebied. Aan de hand van houtskoolresten is hij gedateerd op omstreeks 2150 vóór Christus, in de Late Steentijd. Op de wandeling komt u ook langs grafheuvels uit de daaropvolgende perioden: de Bronstijd en de IJzertijd.

3. Onderduikershol en monument

Honderd meter links van de route.

Op de heuvel met de dennen in de hei staat in een monument op de locatie van het onderduikershol

Monument onderduikershol

uit de Tweede Wereldoorlog. De grote bank nodigt u uit om even te gaan zitten en stil te staan bij de gebeurtenissen uit het verleden.

4. Markesteen

Waar de route links de heide op gaat, ziet u rechts in de wal een markesteen.

De behoefte om grenzen te trekken is van alle tijden. In het Drenthe van de Middeleeuwen was de marke, het grondgebied van een dorp, de belangrijkste eenheid. De markegrenzen werden zoveel mogelijk getrokken langs bestaande lijnen in het landschap, zoals een wal, een beek of een zandweg. Waar het landschap geen houvast bood, legde men stenen om de grens te markeren. Deze markesteen geeft de grens aan tussen de boermarke van Anloo en Eext.

5. Drie soorten heideplanten

‘Heide’ is niet alleen de naam van een landschap, maar ook van de planten die dat landschap stofferen. De beeldbepalende heideplant is hier de struikheide, die in de nazomer bloeit. De paarse bloemetjes worden druk bezocht door bijen. Op deze plek zijn ook de donkergroene, naaldboomachtige kruipende takjes van kraaiheide te zien. Diens bloemen stellen weinig voor, maar ’s zomers vallen wel de bessen op, die zwart glanzen als een kraai. Wie goed zoekt kan ook de derde soort ontdekken: dopheide. Die groeit op vochtige plekken. De bloemen zijn roze belletjes, in een trosje bijeen aan het topje van de plant.

Struikheide en kraaiheide op het heideveld.

Goudhaantje.

6. Naaldbomen

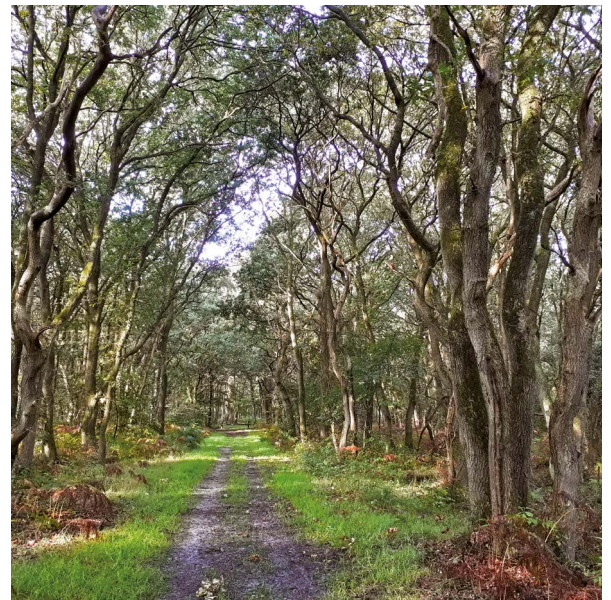
Dit bos is oorspronkelijk aangeplant als productiebos. Op de route komt u veel soorten naaldbomen tegen waarvan het merendeel van oorsprong niet uit Europa komt. Veel van deze soorten worden tegenwoordig bijna niet meer aangeplant, maar hier zie je nog enkele grote woudreuzen staan. Voorbeelden zijn de Tsuga of de reuzenzilverspar. Drie soorten bleken het goed in Nederland te doen en worden nog steeds veel gebruikt.

De lariks: 's Winters zijn lariksen makkelijk te herkennen: het zijn de enige naaldbomen in het bos die dan hun naalden verliezen. De jonge naalden in het voorjaar hebben een subtiele lichtgroene tint; de oude naalden verkleuren in het najaar prachtig geel. Larikshout is hard en duurzaam en daarmee een volwaardig alternatief voor tropisch hardhout. Het wordt

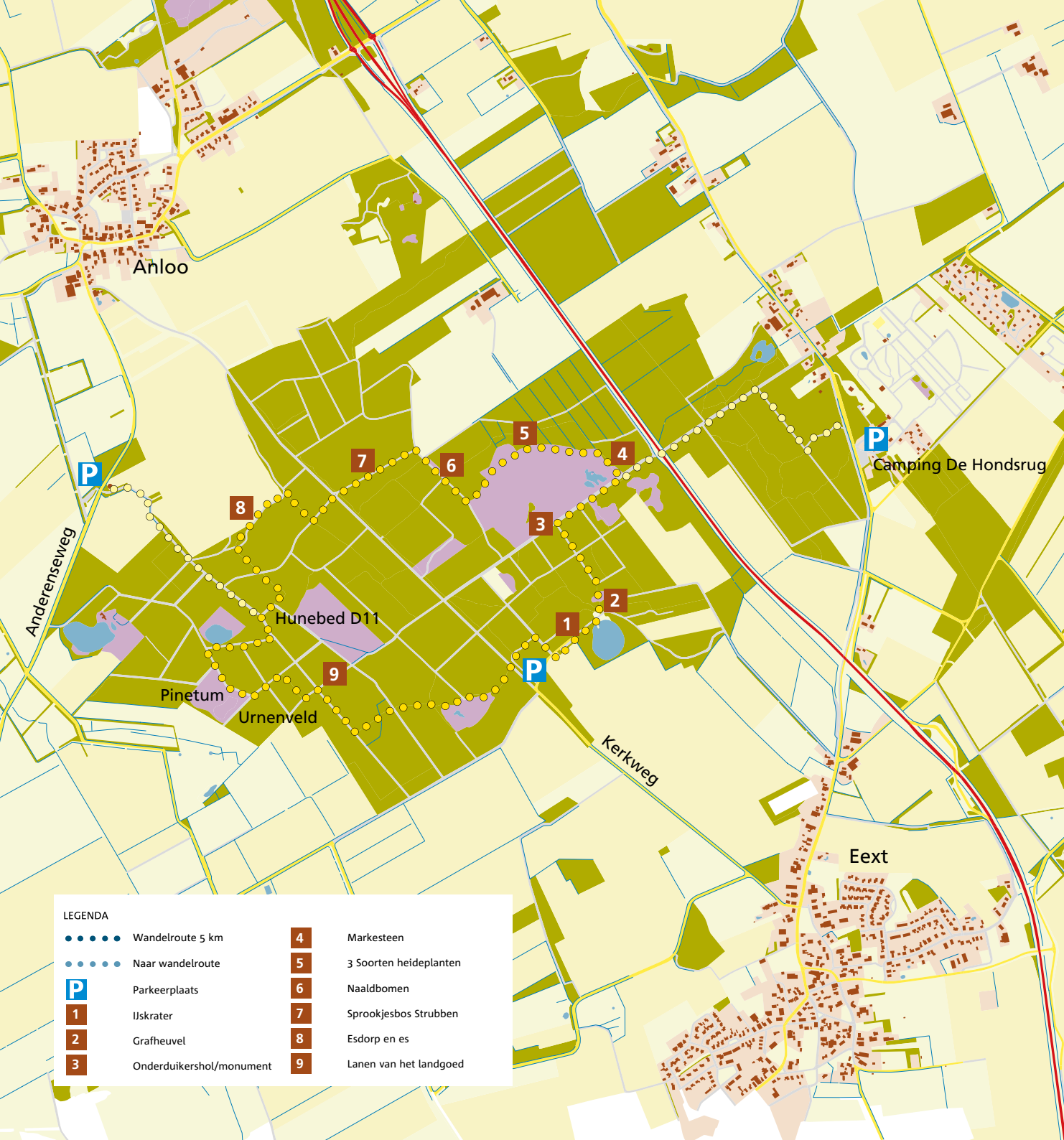
de laatste jaren dan ook vaker toegepast in de bouw. De fijnspar: Dit is de traditionele kerstboom, al verliest hij de laatste jaren marktaandeel aan meer exotische sparrensoorten. Het hout kent ook iedereen: vurenhout, te koop in iedere bouwmarkt. De fijnspar is in Drenthe veel aangeplant en gedijt hier goed omdat hij gek is op vocht. Een fijnsparreanaantplant laat weinig licht door en er groeit dan ook niet veel onder. Het is wel een aantrekkelijke broedplaats voor een aantal vogelsoorten, waaronder zwarte mees en goudhaantje.

De douglas: bij bosbouwers is de Douglasspar populair omdat hij snel groeit en een hoge opbrengst levert aan hout van uitstekende kwaliteit. Dat hout staat bekend als Oregon Pine en wordt gebruikt voor vloeren en betimmeringen.

Strubben bomen langs het wandelpad.

LEGENDA

● ● ● ● ● Wandelroute 5 km

● ● ● ● ● Naar wandelroute

P Parkeerplaats

1 IJskrater

2 Grafheuvel

3 Onderduikershol/monument

4 Markesteen

5 3 Soorten heideplanten

6 Naaldbomen

7 Sprookjesbos Strubben

8 Estdorp en es

9 Lanen van het landgoed

7. Sprookjesbos Strubben

Aan de eiken in dit sprookjesbos is geen rechte stam of tak te ontdekken. De bomen hebben hun grillige vorm gekregen doordat ze in hun jonge jaren voortdurend door schapen zijn aangevreten. Dit 'strubbenbos' is al eeuwen oud, de bomen zelf zijn ouder dan hun omvang doet vermoeden. Niet alleen de schapenvraat hield ze klein, maar ook het langdurige gebruik als hakhout.

8. Esdorp en es

Vanaf de bosrand kijkt u uit over de Zuides van Anloo. Op deze es hadden de boeren van Anloo vroeger hun akkers. De toenmalige lappendeken van kleine veldjes is vervangen door de grote, met moderne machines te bewerken percelen, maar akkerland is het nog steeds. Voor de rest is het landschap van de es niet veranderd: een glooiende open ruimte, omzoomd door bos en houtwallen.

9. Lanen van het landgoed

De rijksoverheid was niet de enige partij die ná 1900 bossen op de waardeloos geworden heidegrond plantte; ook particuliere grondbezitters droegen hun steentje bij. Het Evertsbos werd door de familie Everts, houthandelaren uit Wildervank, gesticht als landgoed Ter Borgh. Het eerste perceel dat Everhardus Everts in 1911 aankocht is bij omwonenden nog steeds bekend als 'Opa's Bosje'. Zijn zoon Dirk Everhard breidde het bezit in de loop van de tijd uit. Bij een landgoed horen statige lanen, zoals deze beukenlaan. In 1971 verkocht de familie het grootste deel van het landgoed aan Staatsbosbeheer.

Lanen van het landgoed.

Toegangspoort

'De Homanshof' is één van de toegangspoorten van het Nationaal Park Drentsche Aa (www.drentscheaa.nl). Hier kunt u terecht voor meer informatie en voor routes die u kunt volgen. Adres: Lunsenhof 20, 9467 PM Anloo. Openingstijden: 1 april tot 31 oktober van 9.00 uur tot 17.00 uur / van 1 november tot 31 maart van 10.00 uur tot 17.00 uur. Op maandag gesloten.